

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
รายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘   ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน -
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน -
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) -
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) -
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด -

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา มีความรู้ความเข้าใจการแยกนิกายขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ มีความรู้ความเข้าใจอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ และมีความรู้ความเข้าใจสามารถอธิบายการเกิดองค์การหรือกระบวนการใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนาได้

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๒.๑ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.

๒.๒ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระและความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

๒.๓ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

๒.๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา <p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาประวัติพระพุทธศาสนา โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติของหลักสูตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">
(๑) ตระหนักคุณค่าของพระพุทธศาสนาต่อสังคมโลก
(๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม
(๓) เกิดความรู้สึกรับผิดชอบในฐานะเป็นพุทธศาสนทายาท
(๔) เกิดศรัทธาเชื่อมั่นหลักพุทธธรรมนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
(๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
๑.๒ วิธีการสอน <ul style="list-style-type: none">
- การอธิบาย
- การอภิปราย
- การศึกษาค้นคว้ารายบุคคลหรือกลุ่ม
- การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า
- การใช้สื่อประกอบการสอน
๑.๓ วิธีการประเมินผล <ul style="list-style-type: none">
- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒. ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ <p>นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา มีความรู้ความเข้าใจการแยกนิกายขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ มีความรู้ความเข้าใจอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ และมีความรู้ความเข้าใจสามารถอธิบายการเกิดองค์การหรือกระบวนการใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนาได้</p>
๒.๒ วิธีการสอน <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>

<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางสังคม</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้รับผิดชอบศึกษา ค้นคว้า และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ
- ทักษะในการนำเสนอรายงาน โดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑-๒	บทที่ ๑ การอุบัติขึ้นและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา -สังคัมภมพูทวิปก่อนพุทธกาล -การอุบัติขึ้นและพัฒนาการแห่งพระพุทธศาสนา -ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๓	บทที่ ๒ พระพุทธศาสนาในพุทธศตวรรษที่ ๑ -แนวคิดการจัดหมวดหมู่พระธรรมวินัยสมัยพุทธกาล -การกล่าวอ้างจบพระธรรมวินัย	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<p>ของพระสุภัททะ</p> <ul style="list-style-type: none"> -การสังคายนาครั้งที่ ๑ -ผลการทำสังคายนาครั้งที่ ๑ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 			
๔	<p>บทที่ ๓ พระพุทธศาสนาในพุทธ ศตวรรษที่ ๒</p> <ul style="list-style-type: none"> -สาเหตุของการสังคายนาครั้งที่ ๒ -เหตุการณ์สำคัญก่อนการสังคายนา ครั้งที่ ๒ -ผลของการสังคายนาครั้งที่ ๒ -การแยกนิกายในพระพุทธศาสนา -สรุปการทำสังคายนาครั้งที่ ๒ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๒	<p>บรรยาย</p> <p>ยกตัวอย่างประกอบ</p>	
๕	<p>บทที่ ๔ พระพุทธศาสนาในสมัย พระเจ้าอโศกมหาราช</p> <ul style="list-style-type: none"> -พระเจ้าอโศกมหาราชกับ พระพุทธศาสนา -สาเหตุของการสังคายนาครั้งที่ ๓ -เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการทำ สังคายนาครั้งที่ ๓ -ผลของการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ -สรุปการสังคายนาครั้งที่ ๓ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๒	<p>บรรยาย</p> <p>ยกตัวอย่างประกอบ</p>	
๖	<p>บทที่ ๕ พระพุทธศาสนาในสมัย พระเจ้ามิลินท์</p> <ul style="list-style-type: none"> -พระเจ้ามิลินท์กับพระพุทธศาสนา -ประวัติพระนาคเสน -การปุจฉา วิสัชนาระหว่างพระเจ้ามิ ลินท์กับพระนาคเสน 	๒	<p>บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ</p>	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-ความเป็นมาเกี่ยวกับพระพุทธรูป -สรูปท้ายบท -คำถามท้ายบท			
๗	บทที่ ๖ พัฒนาการของ พระพุทธศาสนา -กำเนิดและพัฒนาการของ พระพุทธศาสนา -สาเหตุให้เกิดพระพุทธศาสนา มหาาน -ความแตกต่างระหว่าง พระพุทธศาสนาเถรวาทและ มหาาน -สรูปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	
๘	สอบกลางภาค	๒	ข้อสอบวัดผล	
๙	บทที่ ๗ พระพุทธศาสนาในเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ -พระพุทธศาสนาในประเทศศรี ลังกา -พระพุทธศาสนาในประเทศพม่า -พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา -พระพุทธศาสนาในประเทศลาว -พระพุทธศาสนาในประเทศ เวียดนาม -สรูปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๑๐-๑๑	บทที่ ๘ พระพุทธศาสนาในเอเชีย ตะวันออกไกล -พระพุทธศาสนาในประเทศจีน -พระพุทธศาสนาในประเทศเกาหลี -พระพุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> -พระพุทธศาสนาในประเทศมองโกเลีย -พระพุทธศาสนาในประเทศอุซเบกิสถาน - พระพุทธศาสนาในประเทศธิเบต -สรุบท้ายบท -คำถามท้ายบท 			
๑๒-๑๓	<p>บทที่ ๕ พระพุทธศาสนาในยุโรป-อเมริกา</p> <ul style="list-style-type: none"> -พระพุทธศาสนาในทวีปยุโรป -พระพุทธศาสนาในทวีปอเมริกา <p>บทที่ ๑๐ พระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> -การเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย -พระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัย ล้านนา อยุธยา รัตนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ -แนวโน้มพระพุทธศาสนาในอนาคต -สรุบท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๑๔	<p>บทที่ ๑๑ ขบวนการและองค์การใหม่ๆ ทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> -สำนักสวนโมกขพลาราม -สำนักสันติอโศก -สำนักวัดพระธรรมกาย -สำนักวัดหนองป่าพง -สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก -สรุบท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑๕	-นิศิตนำเสนองานที่ได้รับมอบหมาย จากอาจารย์ประจำวิชา -ประมวล/สรุปองค์ความรู้ประจำ วิชา	๒	นำเสนองาน Conference/ Evaluation/ Improvement/ Development	
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑	สอบปลายภาค	๑๖	๓๐%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑- ๔.๖, ๕.๓- ๕.๔	การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๖๐%
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นใน ชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>1. เอกสารและตำราหลัก คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ประวัติพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.</p>
<p>2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี</p>
<p>3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ทรงวิทย์ แก้วศรี. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา เล่ม ๑๔ พระพุทธศาสนาในอังกฤษและเยอรมัน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๐.</p>

----- . ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา เล่ม ๑๕ พระพุทธศาสนาในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๐.

บรรจง โสคติ. การใช้ตรรกะในวิธีสอนของพระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท). เชียงใหม่ : วิทยาลัยนพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

พระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท). อุบลมณี. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๔๔.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). พระมโนสะท้อนสภาพโฆของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๕.

สัญญา ปริยัติพงษ์กร. ประวัติพระพุทธศาสนา ๑. บูรรัมย์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดพุทธบาทเขากระโดง, ๒๕๔๗.

สุชาติ หงษา. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา จากอดีต สู่ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภาและสถาบันสื่อธรรม, ๒๕๔๘.

เสถียร โปธินันทะ. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพมหานคร : สร้างสรรค์บุ๊ค, ๒๕๔๔.

อุทัย ธรรมสาร (แปลและเรียบเรียง). พระพุทธศาสนาในยุโรปและสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร : โพธิ์สามต้น การพิมพ์, ๒๕๑๘.

Message from VIPs. **Published The Joint International Organizing Committee for the Third International Conference on the United Nations Day of Vesak.** Bangkok : Mahachulalongkornrajavidyalaya University Press, Thailand, 2006.

Phra Thepsophon. (Prayoon Mererk). **International Recognition of the Day of Vesak.** Mahachulalongkomrajavidyalaya University Press, Thailand, 2003.

Phra Thepsophon. (Prayoon Dhmmacitto). **250th Anniversary of Syamvamsa in Sri Lanka.** Mahachulalongkomrajavidyalaya University Press, Thailand, 2003.

Sir. Edwin Arnold. **Ligth of Asia.** แปลโดยพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (สิริจันทเถร), กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ